

Controleprotocol Nacalculatie 2008

Voor AWBZ-zorgaanbieders in de verpleging en verzorging (V&V), gehandicaptenzorg (GHZ) en geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Doel van het accountantsonderzoek	4
3. Procedure onderzoek Nacalculatie 2008	5
4. Inhoud van het accountantsonderzoek naar het totaalbedrag gedeclareerde productie 2008	7
4.1 Object van onderzoek	7
4.2 Toetsingscriteria	7
4.3 Materialiteit en controletolerantie	8
4.4 Fouten	8
4.5 Foutevaluatie	8
4.6 Gevolgen van correctie van geconstateerde fouten	9
5. Toetsingscriteria kapitaallasten en overige nacalculeerbare onderdelen	10
5.1 Object van onderzoek	10
5.2 Toetsingscriteria	10
5.3 Materialiteit en controletolerantie	10
5.4 Fouten en de correctie daarvan	11
6. Accountantsverklaring	12
6.1 Goedkeurende accountantsverklaring	12
Bijlage 1: Lijst met circulaire en beleids- en nadere regels 2008	14

1. Inleiding

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft de nacalculatie op geleverde productie en de nacalculatie kapitaallasten geïntegreerd in één document: het nacalculatieformulier 2008. Het nacalculatieformulier 2008 bestaat dus uit twee onderdelen. Over elk van die onderdelen moet de externe accountant in een accountantsverklaring een uitspraak doen:

- De externe accountant verklaart in de accountantsverklaring dat het totaalbedrag gedeclareerde productie 2008 zoals dat is opgenomen in het 'Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008' van het nacalculatieformulier, juist is;
- De externe accountant verklaart dat de in deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van het nacalculatieformulier opgenomen kapitaallasten en overige nacalculatieerbare lasten juist zijn in overeenstemming met de hiervoor geldende bepalingen die de NZa heeft gegeven in de circulaire Care/AWBZ/09/4c en Care/AWBZ/09/11c.

Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008

De Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle AWBZ-zorgaanbieders van de NZa (CA/NR- 100.063) geeft regels voor de registratie en declaratie van de geleverde zorg door AWBZ-zorgaanbieders in Nederland. Dit controleprotocol geeft richtlijnen voor het door de externe accountant uit te voeren onderzoek naar de juistheid van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie over 2008.

Het doel van het protocol is niet om de aanpak van het onderzoek voor te schrijven, maar om de kaders te geven waarbinnen het onderzoek moet plaatsvinden.

De externe accountant zal bij zijn werkzaamheden zoveel mogelijk steunen op bevindingen van de verbijzonderde interne controlefunctie van de zorgaanbieder.

De externe accountant kan bij het vaststellen van de juistheid van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie over 2008 gebruik maken van statistische steekproeven. In dit controleprotocol wordt niet ingegaan op de opzet en evaluatie van steekproeven.

Deel 2: Kapitaallasten en overig 2008

Dit controleprotocol geeft tevens regels voor het door de externe accountant uit te voeren onderzoek naar de cijfermatige gegevens in deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van het formulier *Nacalculatie 2008*.

Accountantsverklaring

De externe accountant geeft de uitkomst van zijn onderzoek weer in een accountantsverklaring bij de nacalculatie 2008. Voor de tekst van de accountantsverklaring maakt de externe accountant gebruik van het model dat in paragraaf 6 van dit protocol is opgenomen.

Indieningstermijn nacalculatie 2008

Het zorgkantoor zendt het formulier *Nacalculatie 2008* ondertekend door het bestuur van de zorgaanbieder en door het zorgkantoor, en vergezeld van de accountantsverklaring vóór 1 september 2009 aan de NZa.

2. Doel van het accountantsonderzoek

Door middel van accountantsonderzoek stelt de externe accountant vast dat het door de zorgaanbieder verantwoorde totaalbedrag van de gedeclareerde productie 2008 juist is. Het zorgkantoor maakt bij de vaststelling van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie in 2008 gebruik van de accountantsverklaring en het door de externe accountant gewaarmerkte *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008*. Bij de vaststelling van de aanvaardbare kosten (onderdeel kapitaallasten en overig 2008) gebruikt het zorgkantoor de accountantsverklaring en deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van het nacalculatieformulier. Hiermee wordt controle op controle voorkomen en wordt een doelmatige controle- en toezichtstructuur bevorderd.

3. Procedure onderzoek Nacalculatie 2008

De procedure van het onderzoek naar de juistheid van de nacalculatie 2008 ziet er als volgt uit:

1. De zorgaanbieder stelt het nacalculatieformulier 2008 op. De nacalculatie 2008 bestaat uit de verantwoording over het totaalbedrag van de gedeclareerde productie 2008 overeenkomstig het voorgeschreven verantwoordingsmodel in de nacalculatie 2008 (Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008), en uit de verantwoording van de kapitaallasten en overige nacalculeerbare onderdelen.
2. De zorgaanbieder geeft de externe accountant opdracht tot het uitvoeren van accountantsonderzoek naar de nacalculatie 2008.
3. De externe accountant voert zijn onderzoek uit op basis van de kaders die de NZa in dit controleprotocol geeft. De externe accountant rapporteert aan de zorgaanbieder naar aanleiding van zijn bevindingen en informeert de zorgaanbieder daarbij over alle tijdens het onderzoek geconstateerde onjuistheden.
4. De zorgaanbieder corrigeert in beginsel alle geconstateerde onjuistheden in het nacalculatieformulier 2008. Als kleine, marginale fouten niet zijn gecorrigeerd licht de zorgaanbieder dat toe.
5. De externe accountant verstrekt een accountantsverklaring bij de nacalculatie 2008. Hij waarmerkt de gecontroleerde onderdelen van het nacalculatieformulier:
 - Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008
 - Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008'
6. De zorgaanbieder stuurt het uiteindelijke, door de externe accountant van een accountantsverklaring voorziene Nacalculatieformulier 2008 toe aan het zorgkantoor.
7. Het zorgkantoor controleert het nacalculatieformulier 2008. Na akkoordbevinding ondertekent het zorgkantoor het nacalculatieformulier. Het zorgkantoor maakt bij de vaststelling van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie, de kapitaallasten en overige nacalculeerbare onderdelen 2008 gebruik van de accountantsverklaring en het nacalculatieformulier 2008. Bij onduidelijkheden over de accountantsverklaring zoekt het zorgkantoor afstemming met de externe accountant. Bij onduidelijkheden over de verantwoorde productie, de kapitaallasten of overige nacalculeerbare onderdelen zoekt het zorgkantoor afstemming met de zorgaanbieder.
8. Het zorgkantoor zendt het formulier Nacalculatie 2008 ondertekend door de zorgaanbieder en het zorgkantoor, en vergezeld van de accountantsverklaring, vóór 1 september 2009 toe aan de NZa.

9. De NZa steunt bij de afwikkeling van de nacalculatie 2008 op de door het zorgkantoor verrichte werkzaamheden met betrekking tot de nacalculatie 2008.

4. Inhoud van het accountantsonderzoek naar het totaalbedrag gedeclareerde productie 2008

4.1 Object van onderzoek

Het object van onderzoek is het door de zorgaanbieder opgestelde *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008* inclusief een eventueel door de zorgaanbieder opgestelde toelichting bij het formulier. Het verantwoordingsdocument is opgenomen als onderdeel van het formulier *Nacalculatie 2008 (onderdeel nacalculatie op geleverde productie 2008)*.

De Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle AWBZ-zorgaanbieders (CA/NR-100.063) vormt het normenkader voor de productieverantwoording. Voor de externe accountant geldt het volgende normenkader:

- de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle AWBZ-zorgaanbieders (CA/NR-100.063) voor zover relevant voor het onderzoek naar de juistheid van het totaalbedrag gedeclareerde productie 2008;
- de van toepassing zijnde NZa-circulaires en –beleidsregels. Zie bijlage 1;
- de schriftelijke afspraken tussen zorgkantoor en zorgaanbieder over substitutie van zorgsoorten (extramurale en intramurale productie), vastgelegd in een door zorgkantoor getekende afspraak.

In de beleidsregel CA-272 'Extramurale zorg' is opgenomen dat in het formulier nacalculatie op geleverde productie 2008 de zorgaanbieder en het zorgkantoor gezamenlijk aangeven of de zorgaanbieder in 2008 aan de voorgeschreven prestatienorm van 35% heeft voldaan. Deze verklaring zou vergezeld moeten gaan van een accountantsverklaring op dit onderdeel. De NZa ziet af van deze accountantsverklaring. Daarom vormt onderdeel 4 'Berekening bonus/malus' van de nacalculatie 2008; deel 'Nacalculatie op geleverde productie' geen specifiek controle item, maar een regulier onderdeel van het nacalculatieformulier.

4.2 Toetsingscriteria

Voor het onderzoek naar de juistheid van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie over 2008 kiest de externe accountant een zodanige controleaanpak dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het totaalbedrag van de gedeclareerde productie juist is verantwoord. Om de juistheid van de gedeclareerde productie vast te stellen moet de externe accountant in ieder geval vaststellen dat:

- de gedeclareerde zorg feitelijk is geleverd aan de verzekerde;
- de verzekerde over een geldig indicatiebesluit beschikt;
- de gedeclareerde zorg niet boven de bandbreedte van het indicatiebesluit is geleverd;
- het gedeclareerde tarief niet hoger is dan het door de NZa vastgestelde tarief dan wel het tussen partijen contractueel overeengekomen tarief.

Om de juistheid van de gedeclareerde productie vast te stellen moet de externe accountant in ieder geval vaststellen dat de onvervangbare maatregelen van de AO/IC aanwezig zijn. De externe accountant moet in ieder geval vaststellen dat voldoende interne waarborgen binnen de organisatie van de zorgaanbieder bestaan dat de gedeclareerde zorg ook feitelijk is geleverd aan de verzekerde. De accountant kan hiertoe de toereikendheid van de AO/IC rondom de planning en urenregistratie (extramuraal zorg) beoordelen dan wel de feitelijke zorglevering vaststellen door andere controles (bijvoorbeeld aansluiting met de in rekening gebrachte eigen bijdragen door het CAK).

4.3 Materialiteit en controletolerantie

De externe accountant dient zijn controle zodanig in te richten dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de gedeclareerde productie over 2008 juist is verantwoord. Onder het begrip redelijke mate van zekerheid wordt verstaan dat het onderzoek met een betrouwbaarheid van 95% en een nauwkeurigheid van 99% moet worden uitgevoerd.

Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie. Dit houdt in dat productie geleverd boven de productieafspraken, ondanks het feit dat deze productie niet voor vergoeding in aanmerking komt, wordt meegenomen bij de bepaling van de materialiteit.

4.4 Fouten

De externe accountant rapporteert aan de zorgaanbieder alle tijdens het onderzoek geconstateerde fouten.

Fouten kunnen zijn:

- de gedeclareerde zorg is niet of gedeeltelijk niet geleverd aan de verzekerde;
- voor de gedeclareerde zorg is geen indicatiebesluit aanwezig;
- de gedeclareerde zorg is boven de bandbreedte van het indicatiebesluit geleverd;
- het gedeclareerde tarief is hoger dan het door de NZa vastgestelde tarief dan wel het tussen partijen contractueel overeengekomen tarief.

4.5 Foutevaluatie

In de voorgaande paragraaf is uiteengezet wat fouten zijn en welke juistheidsaspecten een rol spelen.

De foutevaluatie dient op cliëntniveau plaats te vinden.

Substitutie tussen cliënten is niet mogelijk.

Substitutie van zorgsoorten (functies) bij een cliënt is alleen toegestaan indien het zorgkantoor hiermee schriftelijk heeft ingestemd (zoals het geval kan zijn bij overbruggingszorg) of indien het een indicatiebesluit in zorgzwaartepakketten (ZZP's) betreft. De zorgaanbieder vermeldt specifieke (gedocumenteerde) afspraken met het zorgkantoor in de

toelichting bij het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008*.

Bij de vraag of de geleverde zorg aan een cliënt binnen de klasse van het indicatiebesluit is geleverd kan het gemiddelde aantal uren per week worden gemeten over een periode van maximaal een kalenderjaar.

Zorg geleverd boven de productieafspraken wordt in beginsel niet vergoed. Dit geldt zowel voor productie op regelniveau (voor zover geen sprake is van substitutie) als voor productie op totaalniveau. Voor de vaststelling van de juistheid van het totaalbedrag gedeclareerde productie in het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008* is niet van belang dat de gedeclareerde productie de productieafspraken overschrijdt. De totaal gedeclareerde productie dient te worden verantwoord in het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008*.

In het geval dat een indicatiebesluit ontbreekt, maar een cliënt is vermeld op een legitimatielijst, is sprake van gelegitimeerde zorg ("ultieme vulling"). Deze situatie staat het oordeel over de juistheid van het totaalbedrag van de gedeclareerde productie niet in de weg.

Het kan voorkomen dat het totaalbedrag van de gedeclareerde productie een bedrag bevat waarvoor nog geen indicatiebesluit aanwezig is, maar waarvoor wel een indicatiebesluit is aangevraagd. Dit bedrag dient in de toelichting bij het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008* te worden vermeld. De accountant dient de toelichting bij het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008* te betrekken bij zijn controle.

4.6 Gevolgen van correctie van geconstateerde fouten

De zorgaanbieder dient in beginsel alle geconstateerde fouten te corrigeren (zowel structurele als incidentele fouten). Als kleine, marginale fouten niet zijn gecorrigeerd, licht de zorgaanbieder dat toe. Hiertoe wordt een grens gehanteerd van € ...

Indien geconstateerde fouten niet zijn gecorrigeerd dient de externe accountant er op toe te zien dat de bestuurder hiervan melding heeft gemaakt in een toelichting op het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008*. De externe accountant beoordeelt wat de gevolgen zijn van niet gecorrigeerde fouten voor de strekking van zijn accountantsverklaring.

Als met een zorgkantoor bijzondere afspraken zijn gemaakt over de productieverantwoording, dienen deze (gedocumenteerde) afspraken te worden toegelicht door het bestuur van de zorgaanbieder. De toelichting van de zorgaanbieder bij het *Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008* maakt onderdeel uit van het verantwoordingsformulier en moet door de externe accountant worden gewaarmerkt.

5. Toetsingscriteria kapitaallasten en overige nacalculerbare onderdelen

5.1 Object van onderzoek

Het object van onderzoek is het door de zorgaanbieder opgestelde *Deel 2 'Kapitaallasten en overig'*. Dit verantwoordingsdocument is opgenomen als onderdeel van het formulier Nacalculatie 2008.

5.2 Toetsingscriteria

Voor het onderzoek naar de juistheid van het opgestelde Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 baseert de externe accountant zich op de gecontroleerde jaarrekening 2008. Indien sprake is van een niet-goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening beoordeelt de accountant wat de gevolgen hiervan zijn voor Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008. Hij brengt deze gevolgen tot uitdrukking in zijn accountantsverklaring.

De externe accountant kiest een zodanige controleaanpak dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de aanvaardbare kosten (zoals opgenomen in Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008') in alle van materieel belang zijnde aspecten juist zijn in overeenstemming met de hiervoor geldende bepalingen die de NZa heeft gegeven in de circulaires Care/AWBZ/09/4c en Care/AWBZ/09/11c.

Om de juistheid van Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 vast te stellen moet de externe accountant in ieder geval vaststellen dat:

- Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 van de nacalculatie juist is ingevuld.
- De in Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 opgenomen cijfermatige gegevens aansluiten op en niet in strijd zijn met de jaarrekening 2008.
- De in Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 opgenomen cijfermatige gegevens zijn opgenomen in overeenstemming met de van toepassing zijnde NZa beleidsregels. Zie bijlage 1.
- De in Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 opgenomen rentekosten zijn berekend conform het rentecalculatiemodel.
- Het in Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 opgenomen bedrag 'onttrokken aandeel RAK t.b.v. compensatie aanloopverliezen WMO' in overeenstemming met beleidsregel CA-171 is berekend.

5.3 Materialiteit en controletolerantie

Voor Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 dient de externe accountant uit te gaan van een betrouwbaarheid van 95% en een nauwkeurigheid van 99%. Dit betekent dat de controle zodanig moet worden ingericht dat met een betrouwbaarheid van 95% kan worden vastgesteld dat niet meer dan 1% van het totaalbedrag van

de aanvaardbare kosten (zoals opgenomen in Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008') over 2008 niet juist is.

5.4 Fouten en de correctie daarvan

De zorgaanbieder dient alle geconstateerde fouten in beginsel te corrigeren. Als kleine, marginale fouten niet zijn gecorrigeerd licht de zorgaanbieder dat toe.

Indien geconstateerde fouten niet zijn gecorrigeerd dient de externe accountant er op toe te zien dat de bestuurder hiervan melding heeft gemaakt in een toelichting op het nacalculatieformulier. De externe accountant beoordeelt wat de gevolgen zijn van niet gecorrigeerde fouten voor de strekking van zijn accountantsverklaring.

6. Accountantsverklaring

Hierna is de door het Koninklijk NIVRA vastgestelde voorbeeldtekst van de goedkeurende accountantsverklaring opgenomen. De strekking van het oordeel kan behalve goedkeurend ook met beperking, met oordeelonthouding of afkeurend zijn. Voor de teksten van deze verklaringen wordt verwezen naar de betreffende NIVRA voorbeeldteksten.

6.1 Goedkeurende accountantsverklaring

Hieronder is een voorbeeldtekst opgenomen voor een goedkeurende accountantsverklaring bij de nacalculatie 2008.

Aan: opdrachtgever

ACCOUNTANTSVERKLARING

Afgegeven ten behoeve van het zorgkantoor en de Nederlandse Zorgautoriteit

Opdracht

Wij hebben het bijgevoegde, door ons gewaarmerkte Nacalculatie 2008 van (*naam AWBZ-zorgaanbieder*) te (*statutaire vestigingsplaats*) gecontroleerd. De Raad van Bestuur van (*naam AWBZ-zorgaanbieder*) is verantwoordelijk voor het opstellen van het nacalculatieformulier. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de *Nacalculatie 2008* te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht en het Controleprotocol nacalculatie 2008. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de nacalculatie 2008 geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft het 'Verantwoordingsdocument totaalbedrag gedeclareerde productie 2008' dat is opgenomen in de nacalculatie 2008 het totaalbedrag gedeclareerde productie 2008 ten bedrage van € (*bedrag*) in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer in overeenstemming met de hiervoor geldende bepalingen van de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle AWBZ-zorgaanbieders (CA/NR-100.063).

(Facultatief indien Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 voor de zorgaanbieder van toepassing is:

Naar ons oordeel geeft Deel 2 'Kapitaallasten en overig 2008' van de nacalculatie 2008 het totaal van de kapitaallasten en overige nacalculerbare lasten 2008 ten bedrage van € (*bedrag*) in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer in overeenstemming met de hiervoor geldende bepalingen.

Overige aspecten – beperking in het gebruik en de verspreidingskring

De Nacalculatie 2008 en onze accountantsverklaring daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor de Raad van Bestuur van (*naam AWBZ-zorgaanbieder*) ter verantwoording aan het zorgkantoor en de Nederlandse Zorgautoriteit en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Plaats, datum

(naam accountantsorganisatie)

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Bijlage 1: Lijst met circulaire's en beleids- en nadere regels 2008

De lijst met circulaire's, beleidsregels en nadere regels wordt als een afzonderlijk bestand bijgevoegd.